

Број: 264 -03/22

Дана: 02.06.2022.год.

ОПШТИНА КОСЈЕРИЋ

Општинско веће

Олге Грбић 10

Косјерић

Предмет: Достава измене и допуне ценовника комуналних услуга на сагласност

У складу са чланом 28. став 2. Закона о комуналним делатностима („Сл. Гласник РС“ бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018), достављамо Вам предлог Измене и допуне ценовника погребних услуга на давање сагласности.

Образложење

Цене основних комуналних услуга без ПДВ-а које пружа КЈП „Елан“ Косјерић тренутно износе:

Услуга	Грађани	Правна лица	Однос
Вода м ³	46,85	98,47	2,10:1
Канализација	14,48	24,67	1,70:1
Услуга изношења смећа	9,01	14,71	1,63:1

Цене комуналних услуга за правна лица нису мењане од 2011. године, док су цене услуга за грађане мењане 2013. године, затим 2017. године, 2018. године и 2020. године.

Програмом пословања КЈП „Елан“ за 2022. годину није предвиђена корекција цена комуналних услуга. Међутим, поремећаји на тржишту и раст цена грађевинског и инсталационог материјала крајем 2021. године, као и наставак раста цена у 2022. години повећан додатно избијањем ратног сукоба у Украјини и растом цена горива и енергије, захтевао је неопходност корекције цена услуга које пружа КЈП „Елан“ Косјерић. Тако смо у првом кораку извршили корекцију цена пијачних и погребних услуга, чиме смо делимично ублажили раскорак раста прихода и трошкова у тим делатностима.

Полазећи од непобитне чињенице да Радна јединица Водовод и канализација дужи низ година остварује губитак у пословању због високе цене коштања, који се покрива приходом који предузеће остварује пружањем услуга Оснивачу. На тај начин се посредно из буџета Општине покривају ниске цене комуналних услуга, што свакако није прихватљиво. Поред тога, због ограниченог и недовољног износа прихода буџета присутна је стална интенција смањења обима услуга, односно смањења износа средстава која се могу определити за те намене.

Имајући у виду проблеме код расписивања Набавки за грађевински материјал, а посебно за инсталациони материјал где дословно нико није показао интерес за учешће, због тржишне ситуације, чак и у условима уношења у основни уговор члана о месечном

анексирању Уговора због тржишних поремећаја, довели су до закључка о неопходности промена цена комуналних услуга.

Учешће Општине Косјерић и КЈП „Елан“ у Пројекту ЕУ- реформе у сектору вода, где као једна од 20 општина и градова у пилот пројекту треба да извршимо реформу до 2024. године пословањем на принципу „поврата трошкова“ укључујући и санкције за прекомерну потрошњу, и усвајање јединствене методологије и тарифа за обрачун утрошка воде и одвођења отпадних вода, уверили су нас да је корекција цена услуга неопходна.

Када погледамо анализу КОМДЕЈ-а о ценама воде и канализације до марта 2022. године, видимо да су просечне цене производње и дистрибуције воде у 50 градова и општина – тарифа за домаћинства 54,02 дин/м³ без ПДВ-а, а тарифа за привреду 102,20 дин/м³ јасно је да су цене воде у Косјерићу испод просека за домаћинства 13,30% и привреду 3,70%. Међутим, када погледамо захтеве КЈП упућене ЈЛС у погледу потребних нивоа цена за просту репродукцију, долазимо до цена тарифа за дистрибуцију воде – тарифа за грађане 72,49 дин/м³ и за привреду 129,79 дин/м³ чиме би се распон грађани – привреда смањио са 1:1,90 на 1:1,70. Коментар о овим ценама у поређењу са ценама у Косјерићу је сувишан. По калкулацијама комуналних предузећа и по захтевима упућеним ЈЛС цене воде би у пресеку требало повећати 34%. Да ли ће се то заиста и догодити, зависи од одлука надлежних органа ЈЛС, али је извесно да би чак и такво повећање цене, поред тога што би бар донекле парирале наглomu расту улазних трошкова, тешко обезбедиле реалан извор за инвестиције и још увек би биле далеко испод горњег прага приступачности. Наиме, једна просечна породица би после корекција цена од 34% плаћала воду око 1.100, 00 динара месечно, или свега око 1,70% од просечне нето зараде, испод горње границе приступачности рачуна за воду од 3% који је сугерисан у Методологији за одређивање цена комуналних услуга који је публиковала СКГО (стална конференција градова и општина).

Што се тиче услуга одвођења отпадних вода, или цена канализације, цене у Косјерићу су међу 10 општина са најнижим ценама. Садашње цене канализације по тарифи за грађане 14,48 дин/м³ и тарифи за привреду 24,67 дин/м³ су далеко испод просека који за исту групу посматраних градова и општина износи, за грађане 26,03 дин/м³ и за привреду 49,91 дин/м³. Дакле, цене канализације у Косјерићу су ниже за грађане 45% (треба их повећати 80%), а за привреду су 50% (што значи да их треба повећати 100%). Овако ниске цене канализације у Косјерићу су последица гравитационог система одвођења отпадних вода, што проузрокује чешћа загушења, која доводе до већих трошкова одржавања. Учешће у пројекту изградње Регионалног постројења за пречишћавање отпадних вода, који према Идејном решењу предвиђа изградњу пет подстаница за препумпавање отпадних вода сигурно ће довести до већег раста трошкова одвођења отпадних вода, поготово што очекујемо да ће ове године доћи до пораста трошкова електричне енергије изнад свих очекивања. Како је и одвођење отпадних вода део Пројекта ЕУ- реформе у сектору вода, у којима као део пилот пројекта учествује Општина Косјерић и КЈП „Елан“, логично је да ће и овде доћи до утврђивања јединствене методологије и тарифе за одвођење отпадних вода опет на принципу „поврата трошкова“. Захтеви комуналних предузећа упућених ЈЛС за корекцију цена, наравно ако буду усвојени, довели би до просечних цена канализације за домаћинства 40,36 дин/м³ и за привреду 60,73 дин/м³. Каква је цена у Косјерићу илузорно је и говорити.

Према информацијама из КОМДЕЛ-а, који је активни учесник Пројекта ЕУ реформе у сектору вода, ниво цена услуга у водоснабдевању и одвођењу отпадних вода који би елиминисао губитке у пословању ЈКП и створио реалне изворе инвестирања у овом моменту требао би да износи:

Услуга	Тарифа за домаћинства	Тарифа за привреду
Вода м ³	102 дин/м ³	122 дин/м ³
Канализација	50 дин/м ³	61 дин/м ³

При томе, и по овим ценама, просечни рачуни за воду и канализацију и даље би били осетно испод горње границе приступачности од 5% (3% вода и 2% одвођење и пречишћавање отпадних вода), од просечне зараде у свакој општини или граду.

Што се тиче услуга изношења смећа, чије цене су пратиле цене осталих комуналних услуга, јасно је да је дошло до великог повећања цена горива и мазива, резервних делова и одржавања комуналних возила и опреме, контејнера итд. тако да и та делатност захтева корекцију цена. Пројекат Примаре сепарације отпада, који је ушао у завршну фазу, где очекујемо испоруку опреме (камион и канте за домаћинства) сигурно ће захтевати израду нове калкулације цене коштања услуга.

Имајући све ово у виду, и пажљиво разматрајући све аспекте, дошли смо до закључка да Оснивачу предложимо једнократно повећање цена услуга од 5% наравно, овде није укључено повећање цена електричне енергије, до кога ће вероватно доћи, што ће сигурно захтевати нове корекције цена. У овим околностима, апсолутно је јасно да је дошло време да се води једна активнија и одговорнија политика цена воде и канализације, ако не због стања секундарне водоводне мреже, онда због активног учешћа у пројектима.

На крају, са аспекта потрошача, корисника услуга, приказаћемо шта то повећање значи за буџет корисника, односно колико ће то повећати издатке за комуналне услуге узимајући у обзир просечно домаћинство које троши 15 м³ воде месечно и има површину стамбеног простора 60 м² за изношење смећа:

Услуга	Садашње цене са ПДВ-ом	Износ	Нове цене	Износ
Вода м ³	51,53	772,95	54,11	811,65
Канализација	15,93	238,95	16,72	250,80
Услуга изношења смећа	9,91	594,60	10,41	624,60
Укупно:		1.606,50	+ 80,85	1.687,05

Дакле, корекција цена од 5% значи да ће се рачун за комуналне услуге повећати за 80,55 динара, односно годишњи издаци ће се повећати за 966,60 динара. При томе, ако

узмемо у разматрање последњи објављен статистички податак да просечна зарада у Косјерићу износи 57.980,00 динара јасно је да издаци за комуналне услуге чине 2,91%, од тога издаци за воду 1,40% (праг приступачности 3%) издаци за канализацију 0,43% (праг приступачности 2%).

На основу свега изнетог сматрамо да је наш предлог за промену цена сасвим оправдан, како из разлога заостајања наших цена за осталим општинама, тако и због реалног раста улазних трошкова и поремећаја на тржишту. Да ли ће ово повећање цена бити довољно скакао зависи од даљих колебања на тржишту. У сваком случају, морамо настојати да водимо активну политику цена имајући у виду тржишна кретања, као и реално стање наше водоводне и канализационе мреже, учестале кварове и потребе реконструкције, а све у циљу побољшања квалитета услуга у целини.

У прилогу: Одлука о формирању цена комуналних услуга број 264 -02/2022 од 02.06.2022. године.

За КЈП „Елан“ Косјерић

Директор

Славољуб Вујадиновић, дипл.економиста

